

P.Z. br. 707

HRVATSKI SABOR

KLASA: 013-03/14-01/02

URBROJ: 65-14-02

Zagreb, 15. rujna 2014.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom izbornom povjerenstvu*, koji su predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavili Jadranka Kosor, prof. dr. sc. Josip Kregar i prof. dr. sc. Gvozden Flego, zastupnici u Hrvatskom saboru, aktom od 15. rujna 2014. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, sudjelovat će predlagatelji Prijedloga zakona.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

HRVATSKI SABOR

Jadranka Kosor, dipl.iur.
Prof.dr.sc. Josip Kregar
Prof.dr.sc. Gvozden Srećko Flego

Zagreb, 15. rujna 2014.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA **g. Josipu Leki**

**Predmet: Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama zakona o
Državnom izbornom povjerenstvu**

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne Novine, br. 85/10- pročišćeni tekst) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne Novine,br. 81/13) podnosimo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o Državnom izbornom povjerenstvu.

Sukladno članku 174. stavku 2. Poslovnika Hrvatskog sabora, u postupku donošenja zakona na sjednici Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, sva potrebna obrazloženja dat će u ime predlagatelja zastupnici Jadranka Kosor, Josip Kregar i Gvozden Srećko Flego.

Jadranka Kosor, dipl.iur.

Prof.dr.sc. Josip Kregar

Prof.dr.sc.Gvozden Srećko Flego

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVNOM IZBORNOM POVJERENSTVU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ustrojem Državnog izbornog povjerenstva (DIP) kao stalnog tijela 2007. Godine (Zakon o Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske „Narodne novine“, br. 44/06., 19/07) započeo proces njegove profesionalizacije. Međutim, pokazalo se da je taj proces spor i da je postojeći način konstituiranja i sastav DIP-a neadekvatan. Naime, s obzirom da je Predsjednik Vrhovnog suda po svom položaju i funkciji istovremeno i predsjednik DIP-a, a dva dopredsjednika bira opća sjednica Vrhovnog suda na prijedlog predsjednika Vrhovnog suda, zbog profesionalne preopterećenosti sudaca predsjednik i 2 dopredsjednika DIP-a ne mogu kontinuirano sudjelovati u radu DIP-a. Također, stajalište je i DIP-a da su profesionalni članovi DIP-a zaokruživanjem kompletnog izbornog ciklusa stekli uvid u cjelokupni izborni postupak te da su se stekli uvjeti da profesionalni članovi DIP-a samostalno nastave s radom provođenja izbora, bez podrške sudaca.

Izmjene Zakona idu u pravcu povratka na prvotnu ideju iz Zakona o Državnom izbornom povjerenstvu „Narodne novine“ 44/06 bez sudaca Vrhovnog suda uvećanu za još tri člana umjesto sudaca kako bi se postigao neparan broj (ukupno devet članova kao i sada).

DIP bi uz predsjednika koji bi se birao javnim pozivom imao četiri potpredsjednika i četiri člana.

U stalni sastav DIP-a potrebno je imenovati i nekoliko osoba drugih relevantnih struka (politologija, sociologija, ekonomija, novinarstvo) što je u skladu s preporukama Venecijanske komisije Vijeća Europe, budući da izbori nisu isključivo pravno pitanje, već se dotiču i mnogih drugih struka koje mogu pružiti dobru podlogu za razumijevanje izbornog procesa. Primjerice, DIP je dobio ovlast nadzora financiranja izbornih kampanja i političkih stranaka. Dva potpredsjednika i dva člana bili bi pravnici, a druga dva potpredsjednika i dva člana bili bi politolozi, novinari, sociolozi ili ekonomisti. U ovom slučaju predsjednik bi trebao biti diplomirani pravnik, a pravnici bi činili većinu u DIP-u i to iz razloga što je poznavanje, tumačenje i primjena izbornog prava nužno za pripremu i provođenje izbora. Alternativni prijedlog se odnosi na zadržavanje sudaca Vrhovnog suda u sastavu DIP-a, ali uz obvezu da potpredsjednici i članovi DIP-a mogu biti iz drugih struka gdje bi opet pravnici zadržali većinu u sastavu DIP-a.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovoga Zakona ne zahtijeva osiguravanje dodatnih sredstava u državnom proračunu.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVNOM IZBORNOM POVJERENSTVU

Članak 1.

U Zakonu o Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 44/06. i 19/07.) u članku 3. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„Predsjednik Povjerenstva, četiri potpredsjednika i četiri člana biraju se na mandat od osam godina na način i po postupku utvrđenom ovim Zakonom.“.

Članak 2.

Članak 4. mijenja se i glasi:

„Predsjednika Povjerenstva bira Hrvatski sabor većinom glasova svih zastupnika na mandat od osam godina između kandidata koji ispunjavaju uvjete za izbor.

Predsjednik Povjerenstva bira se ne temelju javnog poziva.

Odbor Hrvatskoga sabora nadležan za izbor i imenovanja utvrđuje prijedlog odluke o imenovanju predsjednika Povjerenstva.

Mandat predsjednika Povjerenstva počinje danom stupanja na dužnost. Dan stupanja na dužnost utvrđuje se odlukom o izboru.“.

Članak 3.

Članak 5. mijenja se i glasi:

„Za predsjednika Povjerenstva može biti izabran državljanin Republike Hrvatske s prebivalištem na području Republike Hrvatske, koji ima opće biračko pravo, diplomirani je pravnik, ima 12 godina radnog iskustva u struci, poznaje politički i izborni sustav i nije član niti jedne političke stranke.“.

Članak 4.

U članku 7. u prvoj rečenici iza riječi: „Potpredsjednike“ brišu se riječi: „koji nisu iz reda sudaca“, riječ: „jednog“ zamjenjuje se riječju: „dva“, te se riječ: „drugog“ zamjenjuje riječju: „dva“. U drugoj rečenici iza riječi: „Mandat potpredsjednika“ brišu se riječi: „koji nisu iz reda sudaca“. U trećoj rečenici iza riječi: „o izboru potpredsjednika“ brišu se riječi: „koji nije iz reda sudaca“.

Članak 5.

U članku 8. brišu se riječi: „koji nije iz reda sudaca“ te riječi: „diplomirani je pravnik“, a dodaje se drugi stavak koji glasi:

„Dva potpredsjednika i dva člana moraju imati završen diplomski sveučilišni studij prava, a druga dva potpredsjednika i dva člana moraju imati jedan od završenih diplomskih sveučilišnih studija politologije, novinarstva, ekonomije ili sociologije.“

Članak 6.

U članku 9. iza riječi: „izbora“ dodaje se riječ „predsjednika“.

Članak 7.

Članak 12. mijenja se i glasi:

„Predsjednik, potpredsjednici i članovi Povjerenstva su državni dužnosnici. Predsjednik, potpredsjednici i članovi Povjerenstva za vrijeme obnašanja dužnosti imaju pravo na plaću i ostala materijalna prava, sukladno zakonu kojim se uređuju obveze i prava državnih dužnosnika.“.

Članak 8.

U članku 13. ispred riječi: „potpredsjednici“ dodaje se riječ: „Predsjednik“, a iza riječi: „potpredsjednici“ brišu se riječi: „koji nisu iz reda sudaca“.

Članak 9.

U naslovu iznad članka 15. i u cijelom tekstu članka 15. riječ: „potpredsjednik“ u odgovarajućem padežu zamjenjuje se riječima: „predsjednik i potpredsjednik“ u odgovarajućem padežu, a brišu se riječi: „koji nije iz reda sudaca“.

Članak 10.

U cijelom tekstu članka 16. riječ: „potpredsjednik“ u odgovarajućem padežu zamjenjuje se riječima: „predsjednik i potpredsjednik“ u odgovarajućem padežu, a brišu se riječi: „koji nije iz reda sudaca“.

Članak 11.

U cijelom tekstu članka 17. riječ: „potpredsjednik“ u odgovarajućem padežu zamjenjuje se riječima: „predsjednik i potpredsjednik“ u odgovarajućem padežu, a brišu se riječi: „koji nije iz reda sudaca“.

Članak 12.

Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove Hrvatskoga sabora pokrenut će postupak imenovanja predsjednika povjerenstva u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Predsjednik te potpredsjednici iz reda sudaca koji su imenovani prema odredbama Zakona o Državnom izbornom povjerenstvu („Narodne novine“ br. 44/06. i 19/07.) nastavljaju obavljati svoje dužnosti do stupanja na dužnost predsjednika i potpredsjednika koji se biraju prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 13.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

DIP se sastoji od predsjednik Povjerenstva, četiri potpredsjednika i četiri člana koji se biraju na mandat od osam godina.

Uz članak 2.

Određuje se da Predsjednika Povjerenstva bira Hrvatski sabor većinom glasova svih zastupnika na mandat od osam godina između kandidata koji ispunjavaju uvjete za izbor.

Uz članak 3.

Za predsjednika Povjerenstva može biti izabran državljanin Republike Hrvatske s prebivalištem na području Republike Hrvatske, koji ima opće biračko pravo, diplomirani je pravnik, ima 12 godina radnog iskustva u struci, poznaje politički i izborni sustav i nije član niti jedne političke stranke.

Uz članak 4.

Definira se sastav i broj potpredsjednika DIP-a koji nisu suci Vrhovnog suda.

Uz članak 5.

Određuje se da potpredsjednici i članovi DIP-a moraju imati završene diplomatske sveučilišne studije prava, studija politologije, novinarstva, ekonomije ili sociologije.“

Uz članak 6.

Određuje se da postupak izbora predsjednika DIP-a pokreće i provodi Hrvatski sabor.

Uz članak 7.

Definira se da su predsjednik, potpredsjednici i članovi DIP-a dužnosnici.

Uz članak 8.

Određuje se da cijeli sastav DIP-a za vrijeme obnašanja dužnosti ne može obavljati nikakvu drugu profesionalnu dužnost, niti dužnost čije bi obnašanje dovelo do dvojbi vezano uz njihovu nepristranost, narušilo njihov moralni integritet i ugled koji uživaju u javnosti, kao

niti dužnost čije bi obnašanje moglo utjecati na nastup okolnosti vezanih uz sukob interesa, sukladno zakonu koji uređuje sprječavanje sukoba interesa u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 9.

Određuje se prestanak mandata predsjedniku i potpredsjednicima.

Uz članak 10.

Definira se postupak razrješenja predsjednika i potpredsjednika na njihov zahtjev.

Uz članak 11.

Određuje se obnašanje dužnosti u situaciji isteka mandata DIP-a kad Sabor ne zasjeda.

Uz članak 12.

Definira se postupak imenovanja predsjednika povjerenstva u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 13.

Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Alternativa (uz ostanak sudaca Vrhovnog suda, sadašnji model):

Članak 1.

U Zakonu o Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 44/06., 19/07) u članku 8. brišu se riječi: “diplomirani je pravnik“, a dodaje se drugi stavak koji glasi:

„Jedan potpredsjednik koji nije iz reda sudaca i jedan član moraju imati završen diplomski sveučilišni studij prava, a drugi potpredsjednik koji nije iz reda sudaca i članovi moraju imati jedan od završenih diplomskih sveučilišnih studija politologije, novinarstva, ekonomije ili sociologije.“

OBRAZLOŽENJE UZ ALTERNATIVU

Uz članak 1.

Sastav Državnog izbornog povjerenstva ne bi činili samo pravnici, predviđa se zastupljenost i drugih struka u Državnom izbornom povjerenstvu. Uz suce Vrhovnog suda, jedan potpredsjednik koji nije iz reda sudaca bio bi pravnik, a drugi potpredsjednik koji nije iz reda sudaca i članovi bili bi politolozi, ekonomisti, sociolozi i novinari.